

Helt

Casper bøjer hovedet forover. Hans øjne følger borgmesterens fingre, som sætter medaljen fast på hans bryst. Borgmesterens fingre er røde og rynkede. Medaljen er i sølv. Ordensbåndet er Dannebrog. Rødt og hvidt. Borgmesteren er så rørt, at han ryster på hånden. Han lugter af spiritus ud af munden, og et fint net af sprængte blodkar folder sig ud over hans næse og kinder. Borgmesteren fumler med nålen. Stikker den i Caspers hud. Casper bider smerten i sig. Borgmesteren trækker nålen ud igen. Stikker den gennem skjortens stof. Borgmesteren giver hans skulder et faderligt tryk. Så klapper publikum. En fotograf tager et par billeder. Der er en tjener, der byder på petits fours, små, fine konditorkager i pastelfarver serveret på et oxideret sølvfad. Creme og gelé klæber sig fast til Caspers gane og tænder. Der er også mousserende rosévin. Den blegrøde, sure væske blander sig med sukkeret i hans mund. Casper forsøger ikke at skære ansigt.

Han får øje på hende bagerst i lokalet. Hun skiller sig ud fra mængden. Hun spiser ikke kage og drikker ikke vin. Hun smiler heller ikke. Han er ikke engang sikker på, hun blinker. Hun står bare der og stirrer op på ham. Hun har overtøj på, en halvlang, opknappet frakke og en strikhue trukket godt ned i panden.

Nu kommer der mennesker op til ham, der vil hilse. Mennesker, han ikke kender, giver hans hånd et klem. Nogle af dem har tårer i øjnene. "Tak", siger de. "Du har reddet vores liv." Der er endda en, der giver ham et knus. Caspers arme forbliver slappe ned ad kroppens sider. Mandens tårer smitter af på Caspers tørre kind. Casper synes, at manden lugter af sved. Han ved, han må have set disse mennesker før, men deres ansigter eller navne siger ham ingenting. De eneste, han genkender, er hans mor og far. Hans mor tørrer en tåre væk fra en øjenkrog. Hans far ligner sig selv.

Casper betragter kvinden med strikhuen, der stadig står og betragter ham. Han mener ikke, han har set hende før. Han lægger mærke til, hvor bleg hun er. Han lægger også mærke til, at hun er drivvåd. Mørke, våde hårtjavsere stikker frem under hendes hue og klæber til hendes lyse hud. Der drypper vand ned fra hendes frakke. Der har dannet sig en hel lille sø på det revnede, skakternede marmorgulv. Casper kigger over mod vinduet. Det er november. Vinden flår i grenene uden for vinduet. Regnen står ned, skråt og hårdt. Lige, ubrudte linier uden pauser mellem dråberne.

"Skal du ikke have glasset fyldt op?" Tjeneren hælder mere af den sure rosévin op i hans glas. Kulsyren syder. Luftboblerne springer op og ud til alle sider. Så hælder tjeneren ved siden af. Måske er det Casper selv, der har flyttet glasset, men vinen løber pludselig ud over hans hånd, ned ad armen og ind i ærmet, hvor den farver den hvide skjorte lyserrød. "Undskyld!", siger tjeneren. Casper siger ingenting, men går over mod herretoiletet.

Rådhusets herretoilet er enkelt; to håndvaske, to toiletbåse, to pissoiærer på væggen. Kommunen kører med underskud, og det kan ses. Urinalernes gråhvide porcelæn er misfarvet af kalkkrander og urinkrystaller. På væggen er der stænk af indtørret tis. Dørene til begge toiletbåse står åbne og afslører, at toiletterne er stoppede. Kummerne er fyldt til randen af vand, toiletpapir og afføring i opløsning. Båsenes vægge er overmalede af graffiti; sjofelheder og ulæselige tags.

Casper stiller sig ved den ene håndvask. Han drikker en mundfuld vand. Det er lunkent og smager af klor. I spejlet over vasken kan han se sin medalje, spejlvendt og forvrænget af kalkpletter og striber af spejlrens. Han giver sig til at vaske pletten af skjortærm. Gnider lunken vand og grøn, fedtet håndsæbe ind i stoffet. Den hvide skjorte går fra lyserød til lysegrøn.

Regnen slår mod herretoilettets lille, utætte vindue. Casper kan mærke den kølige efterårsvind trække gennem rummet. Så får han øje på hende i spejlet. Den blege kvinde med strikhuen. Hun kommer ind ad døren, bliver stående et øjeblik, betragter ham, så går hun langsomt over til ham. Casper vender sig om. Hun tager fat i medaljen på hans bryst. Lader en tommelfinger glide frem og tilbage over møntens prægning. En laurbærkrans.

"Så fik du den. Medaljen for ædel dåd. Er du stolt? Glad?"

Han smiler undrende.

"Ja. Selvfølgelig!"

"Bare en skam, du ikke har fortjent den."

"Hvad mener du?"

"Du kan ikke kende mig?"

Casper kniber øjnene sammen og iagttager kvinden foran sig. Et spinkelt ansigt med fine træk. Huden skinner fugtigt.

"Nej ..."

"Jeg var også ombord på den færg. Og jeg så dig. Så, hvordan du behandlede de andre. Hvordan du masede dig frem, op ad trapperne, hen ad gangene, for at komme op og ud."

Han synker en klump.

"Det gjorde alle vel. Færgen tog vand ind. Den sank!"

"Ja. Færgen sank, og folk løb og skreg. Men du var anderledes. Du blev aggressiv. Du slog fra dig. Du skubbede til folk. Væltede mennesker omkuld på din vej. Jeg så, hvordan du trådte på deres hænder, deres ansigter."

Han kan mærke, han bliver irriteret.

"Folk enten stivner, flygter eller kæmper. Jeg kæmpede!"

"Ja. Det gjorde du. Du kæmpede bravt. Men du kæmpede kun for dig selv."

Han ryster vantro på hovedet. Hvad fanden bilder hun sig ind? Et fnys undslipper hans næsebor. Hans vejrtrækning bliver hurtigere. Han begynder at gå rastløst frem og tilbage foran håndvaskene, mens han taler. "Ved du, hvem der overlever skibsforlis? Det gør enlige, unge mænd. Gamle, kvinder og mænd med familie, de dør. Ved du hvorfor? Gamle og kvinder, fordi de ikke er stærke nok, ikke hurtige nok. Og mænd med familie dør, fordi familien gør dem svag. Koner og børn bliver i bogstaveligste forstand en ballast, der sænker dem, trækker dem ned. "Kvinder og børn før mænd", "En kaptajn går ned med sit skib"; det tilhører en anden tidsalder! Jeg kæmpede kun for mig selv, og det reddede mig. Men det reddede også andre. Besætningen talte ikke samme sprog. De misforstod hinanden, gik i panik, rendte rundt som høns uden hoveder. Jeg fik trods alt en redningsbåd i havet, og med den blev 20 mennesker reddet."

Han peger mod den lukkede dør til Rådhusets festsal. Hans finger dirrer.

"De står derude. Med tårer i øjnene, fordi de ved, jeg har frelst deres liv. Jeg handlede nemlig. Jeg gjorde noget. Er det forkert?"

Hans stemme er blevet skinger. Nu kan han smage adrenalinen i sin mund. Bitter metal.

"Nej, men det gør dig ikke til et godt menneske. Og det gør dig slet ikke til nogen helt. Du satte kun livet på spil for at redde dig selv. At andre samtidig blev reddet var bare en ... afledt effekt. Redningsbåden var ikke til dem. Den var til dig."

Han griner.

"Du har ret. Jeg er ikke et ædelt menneske. Jeg tænkte kun på at redde mig selv. Men gør det nogen forskel? Resultatet er stadig, at 20 andre blev reddet!"

Casper holder inde, samler sig. En fremmed mand kommer ind på toilettet. Han smiler og nikker anerkendende, da han ser Casper og medaljen på hans bryst. Han tisser i en af de beskidte pissoiraer uden at tage notits af kvinden. Han går igen uden at vaske hænder.

Casper går også over mod døren.

"Jeg ved ikke, hvem du er, eller hvad du vil, men vores samtale er forbi."

Kvinden stiller sig foran døren. Casper kan mærke vreden vokse lige under huden. Han vrisser.

"Flyt dig!"

"Du kan virkelig ikke huske mig?"

"Jeg kender dig ikke."

"Du kender mig ikke, men du skubbede mig ned ad trappen, da du skulle forbi. Jeg stod i vejen. Jeg var for langsom. Tænk, hvis de vidste det derude. Alle dem med tårer i øjnene."

Caspers muskler spænder til. Hans puls stiger. Det suser for hans ører. Han snerrer ad hende.

"Forsvind med dig!"

Kvinden flytter sig ikke. Hun ryster bare på hovedet, langsomt, mens hun smiler for første gang. Casper tager fat i hendes skulder, prøver at skubbe hende til side for at komme forbi, men hun er stærkere, end han har regnet med. Så skubber han til af alle kræfter. Hun ramler først ind i væggen, så ned i gulvet, men hun griber ud efter ham og trækker ham med i faldet. Han lander oven på hende. Nålen bliver skubbet op. Medaljen falder af hans bryst og kurer hen ad gulvet. Så ser han, at også hendes hue er faldet af, og at den ene side af hendes hovedbund er et stort sår. Blod siver ud af såret.

"Jeg røg ind i et metalskab, da du skubbede mig ned af trappen."

Casper ryster over hele kroppen. Han kommer op at sidde, så han sidder overskrævs oven på hende. Han skriger.

"Forsvind! Forsvind!"

Så strammer han til om hendes hals. Klemmer til med begge hænder om hendes luftrør, til hans knoer bliver hvide og gør ondt. Men hun skifter ikke farve fra bleg til blå. I stedet løsner hendes hud sig, glider af som den opløste hud på en strandvasker. Han slipper sit tag. Hans hænder er smurt ind i hende, hendes hud, hendes blod.

Så kommer vandet. Vandhanerne giver efter for rørenes pres. Det lunkne, klorholdige vand sprøjter ud af hanerne, op ad håndvaskenes sider, ud på væggen, op på spejlet. Toiletkummerne løber over deres bredder, kloakvandet vælter ud over gulvet. Papir, pis og afføring. Regnen knuser ruden i det lille vindue, glasset splintrer til alle sider, og vandet fosser ind som en flod. Vandstanden i badeværelset stiger sekund for sekund. En halv meter. En meter. Halvanden meter. Vinen og syren i hans mave forlader mavesækken og sprøjter op ad spiserøret, ud af hans mund. Rødbrune klumper sejlene i det gennemsigtige vand. Casper tørrer opkast og tråde af spyt væk med håndryggen. Han tager en dyb indånding, men der findes ingen ilt, der findes kun vand. To meter. To en halv meter. Casper indånder vand. Han gisper. Hans mund, hans svælg fyldes op. Strubehovedet i hans hals snørrer luftrøret af. Det er en refleks. En spasme. Red hvad reddes kan. Men det er for sent. Lungerne er allerede fyldt op. Krampetrækninger. Hjerterflimmer. Udviddede pupiller. Åndedræt; stop.